

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Szent István Campus

Mezőgazdasági mérnök szak

**Limousin tenyészbika-jelöltek üzemi sajátjeljesítmény-vizsgálati
eredményeinek értékelése egy hazai tenyészetben**

Belső konzulens: Kosztolányiné Szentléleki Andrea
egyetemi adjunktus

intézete/tanszéke: Állattenyésztési Tudományok Intézet

Készítette: Angebrandt Máté (N6MK9H)

Gödöllő

2025

Összefoglaló:

A limousin fajta Magyarország egyik legelterjedtebb húsmarhafajtája, elsősorban kiváló hústermelő képessége és könnyű ellése miatt. Eredetileg Franciaországból származik, ahol a kettőshasznosításból a hústermelés és a könnyű ellés került előtérbe. Magyarországra az 1970-es évek végén érkezett, és azóta a tenyésztők célja a populáció genetikai értékének javítása, a hústermelési és reprodukciós tulajdonságok fejlesztése, valamint a fenntartható hústermelés biztosítása. A limousin közepes testméretű, harmonikus és izmos felépítésű, világosvörös vagy aranybarna színű, far- és combizmai kiemelkedően fejlettek, végtagjai szabályosak, húsa világosvörös, mérsékelt zsírtartalmú és jól márványozott, vágási kihozatala magas. A tehének 18–24 hónapos, a bikák 14–18 hónapos korban érik el tenyészérettségüket, a természetes fedezetésnél a vemhesülési arány 85–95%.

A hazai populáció 2025-ben mintegy 41 725 egyedből áll, a fajtatiszta állomány az „A” törzskönyvben körülbelül 4 000 egyed. A tenyésztést a Limousin és Blonde d’Aquitaine Tenyésztők Egyesülete koordinálja, amely végzi a törzskönyvezést, teljesítményvizsgálatokat és szakmai rendezvényeket. A tenyésztés során a fajtatiszta pároztatás, a gondos borjúnevelés és a teljesítményvizsgálat biztosítja a genetikai érték folyamatos növekedését. A növendékbikák üzemi sajátteljesítmény-vizsgálaton és központi vizsgálaton vesznek részt. Az üzemi vizsgálat során 150–180 napos korban mérik a növekedési és küllemi jellemzőket, míg a központi vizsgálat egységes, objektív körülmények között biztosítja az összehasonlíthatóságot, a genetikai előrehaladás előrejelzését. A genomikai vizsgálatok DNS-alapú származásellenőrzést, genetikai hibák kiszűrését és a genomikus tenyészérték meghatározását teszik lehetővé, kötelezően alkalmazva a központi vizsgálatra kerülő bikáknál.

A 2022-es üzemi vizsgálatok során a 311 növendékbika átlagos élősúlya 455 kg volt, marmagasságuk 123 cm, farbúbmagasságuk 132 cm, küllemi pontszámuk átlagosan 7. Az élősúly 340 és 580 kg között változott, a marmagasság 112–135 cm, a farbúbmagasság 120–150 cm között mozgott, ami azt mutatja, hogy a hazai populáció nemzetközi szinten is versenyképes. Az élősúly és a testméretek között pozitív korreláció figyelhető meg, a növekedési erély és a küllem összefüggése mérsékelt, ami a genetikai előrehaladás folyamatosságát és a fajtajellemzők stabilitását igazolja. Ezek az adatok megerősítik, hogy a hazai limousin tenyésztési program hatékony, a populáció genetikai értéke, hústermelési képessége és reprodukciós teljesítménye folyamatosan javul, így a fajta versenyképes mind hazai, mind nemzetközi piacon.

A gyakorlati tartás példáját az Agro-Wein Kft. mutatja, ahol Bács-Kiskun megyében 80 limousin törzstenyészetet tartanak, vegyes gazdálkodás mellett. A legeltetés májustól októberig tart, télen kiegészítő takarmányt kapnak az állatok, ezzel biztosítva a folyamatos genetikai fejlesztést és a magas színvonalú hústermelést. A vizsgálati eredmények, a növekedési adatok, a küllemi pontszámok és a genetikai vizsgálatok összessége egyértelműen alátámasztja, hogy a hazai limousin állomány teljesítménye stabil, a tenyésztési célok megvalósulnak, és a fajta hosszú távon is alkalmas a prémium minőségű hús előállítására.

Summary:

The Limousin breed is one of the most widespread beef cattle breeds in Hungary, valued primarily for its excellent meat production and ease of calving. Originally from France, the breed shifted from dual-purpose use to a focus on meat production and easy calving. Limousin cattle were introduced to Hungary in the late 1970s, and since then, breeders have aimed to improve the genetic value of the population, enhance meat production and reproductive traits, and ensure sustainable beef production. Limousins are medium-sized, harmoniously built, and muscular, with light red or golden-brown coats. Their hindquarters and loin muscles are particularly well-developed, their legs are straight, and their meat is light red with moderate fat content and good marbling, resulting in high carcass yield. Cows reach sexual maturity at 18–24 months, and bulls at 14–18 months, with natural mating achieving a conception rate of 85–95%.

In 2025, the domestic population consisted of approximately 41,725 animals, with around 4,000 purebred individuals registered in the “A” herdbook. The breeding program is coordinated by the Limousin and Blonde d’Aquitaine Breeders’ Association, which manages herdbook registration, performance testing, and professional events. Breeding focuses on purebred mating, careful calf rearing, and performance testing to ensure continuous improvement of the population’s genetic value. Young bulls participate in on-farm performance testing and central testing. On-farm tests assess growth and conformation traits at 150–180 days of age, while central tests are conducted under uniform, objective conditions to ensure comparability and predict genetic progress. Genomic analyses allow for DNA-based parentage verification, detection of genetic defects, and determination of genomic breeding values, which are mandatory for bulls entering the central test.

During the 2022 on-farm performance tests, 311 young bulls had an average live weight of 455 kg, with a wither height of 123 cm and a hip height of 132 cm, and an average conformation score of 7. Live weight ranged from 340 to 580 kg, with wither height between 112 and 135 cm and hip height from 120 to 150 cm, indicating that the domestic population is competitive at an international level. Positive correlations were observed between live weight and body dimensions, while the relationship between growth rate and conformation was moderate, confirming the continuity of genetic progress and the stability of breed characteristics. These data demonstrate that the Hungarian Limousin breeding program is effective, with continuous improvements in genetic value, meat production capacity, and reproductive performance, making the breed competitive both domestically and internationally.

A practical example of management is provided by Agro-Wein Ltd. in Bács-Kiskun County, which maintains 80 Limousin purebred herds alongside mixed farming. Pasture grazing occurs from May to October, with supplemental feed provided during winter, ensuring continuous genetic improvement and high-quality meat production. The combined results of growth data, conformation scores, and genetic analyses clearly support the conclusion that the Hungarian Limousin population performs consistently, breeding objectives are being met, and the breed is well-suited for the long-term production of premium-quality beef.